

Студијски програм: ПРОИЗВОДНИ И ЕКОЛОШКИ МЕНАџМЕНТ - Модул 2
Назив предмета: ЕКОЛОГИЈА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА
Наставник: др Братислав М. Чукић, професор, др Весна Величковић, предавач
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит Заштита животне средине
<p>Циљ предмета:</p> <p>-Оспособљавање студената да разумеју основне еколошке појмове, процесе и сложене односе у екосистемима и биосфери.</p> <p>-Упознавање са хијерархијом еколошких система, интеракцијама организама и физичког окружења, са животном средином, загађеношћу, заштитом и очувању природних ресурса и средине у којој живе, еколошким менаџментом/управљањем заштитом животне средине, у функцији постизања одрживе садашњости и будућности,</p> <p>- Стицање знања о специфичностима управљања животном средином и њене повезаности са одрживим развојем.</p>
<p>Исход предмета:</p> <p>- Након успешно савладаног предмета, студент ће бити у стању да: идентификује глобалне проблеме заштите животне средине, препозна и учествује у предупредивању различитих видова загађења, као и да разуме везу између привреде, животне средине и одрживог развоја.</p> <p><i>Знања/разумевања:</i></p> <p>Студент треба да покаже познавање разних метода испитивања загађености воде, ваздуха и земљишта које су потребна за очување животне средине, као и концепт одрживог управљања природним ресурсима и потребе у овој области на глобалном и локалном нивоу.</p> <p><i>Вештине:</i></p> <p>Студент треба да буде оспособљен за очување животне средине, евалуацију резултата испитивања природних ресурса, презентацију знања, даље праћење савремених тенденција, веза и односа са другим областима људских делатности, начином покретања иницијатива на локалном и међународном нивоу за решавање конкретних еколошких проблема животне средине, релевантности и значају одрживог управљања ресурсима за еколошки баланс и заштиту природе.</p> <p>- Сечена знања студент треба да користи у даљем образовању, пре свега за праћење и разумевање стручних предмета Технологије прераде отпада, Управљање квалитетом, Управљање отпадом, Мониторинг животне средине.</p>
<p>Садржај предмета:</p> <p>Теоријска настава:</p> <p>Основни појмови и принципи екологије. Дефиниција, предмет истраживања и значај екологије. Услови живота и појам еколошких фактора. Адаптација на различите услове живота – животна форма, еколошка ниша. Биотоп и животно станиште. Појам популације и њене основне одлике. Животна заједница, Екосистем, Биосфера и Животне области.</p> <p>Основни појмови и принципи екологије и заштите животне средине. Ресурси. Основни концепт и дефиниције. Обновљиви ресурси, Необновљиви ресурси (неисцрпни ресурси, исцрпни ресурси). Однос природних ресурса и животне средине. Узроци и последице коришћења природних ресурса. Одржив развој. Одржив развој и светска привреда. Мере и инструменти за очување и рационалну употребу обновљивих ресурса. Праћење стања природних ресурса и животне средине.</p> <p>Заштита и унапређење животне средине. Човек и његов однос према неживој и живој природи, загађење и заштита животне средине. Глобални проблеми животне средине. Загађивање ваздуха, заштита ваздуха. Загађивање вода и заштита вода. Загађивање земљишта и заштита земљишта. Системско повезивање одрживог коришћења природних ресурса и животне средине. Међународна и међурегионална сарадња у домену коришћења и заштите природних ресурса и животне средине. Тематска стратегија ЕУ као оквир за одрживо коришћење природних ресурса. Перспективе и приоритети одрживог управљања природним ресурсима. Законска регулатива у области животне средине. Прописи ЕУ у области заштите животне средине. Природни ресурси и национална стратегија Србије за придруживање ЕУ.</p> <p>Практична настава:</p> <p>Вежбе: Контрола воде. Отпадне воде. Одређивање органских материја. Хемијска потрошња кисеоника, Биолошка потрошња кисеоника. Контрола ваздуха: сумпор диоксид, чађ и таложне материје, азотови оксиди, амонијак. Контрола земљишта. Вежбе ће се обављати у Заводу за јавно здравље у Шапцу и у микробиолошкој и хемијској лабораторији у школи.</p> <p>На вежбама се обрађују одговарајући примери везани за градиво са предавања уз активније учешће студената.</p>
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ратајац, Р., Веселиновић, Д., Антонијевић, Г., Бошковић, Б., Цветковић, М., Екологија и заштита животне средине. Завод за уџбенике, Београд, 1992. 2. Савић, И., Терзић, В., Екологија и заштита животне средине. Београд, 1997. 3. Walter, H., Vegetation of the Earth and Ecological Systems the Geo-biosphere-Springer-Verlag, 1985. 4.Недовић, Б., Екологија животне средине, Бања Лука, 1999. 5.Пешић Р., Економија природних ресурса и животне средине; Пољопривредни факултет, Београд, 2001. 6.FAO, Criteria and Indicators of Sustainable Management, Rome, November, 2016. 7.Национална стратегија одрживог развоја Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка и 101/07)